

รายวิชาศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง นาฏยศัพท์ (๒)

ครูผู้สอน ปิยะณัฐ หนูรัตน์

จันทิมา อนุกุล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของนาฏยศัพท์ได้
๒. นักเรียนฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์
๓. นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าทางนาฏศิลป์

ทบทวนความรู้เดิม

นาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับลักษณะท่ารา
ที่ใช้ในการฝึกหัดนาฏศิลป์ โขน ละคร เป็นคำที่ใช้ใน
วงการนาฏศิลป์ไทย

จับคว่ำ

จิบหงาย

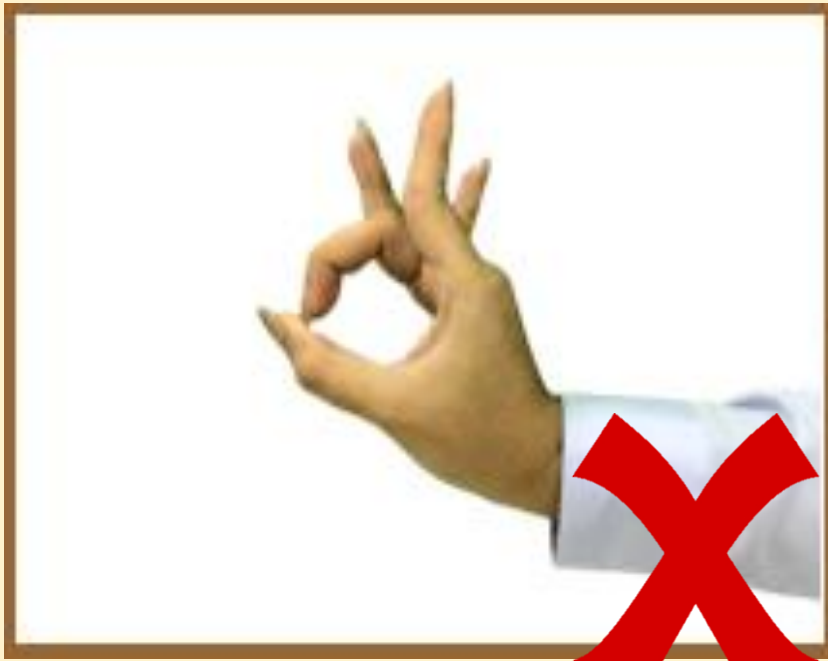
จับปรกข้าง

จิบปรกหน้า

จิบส่งหลัง

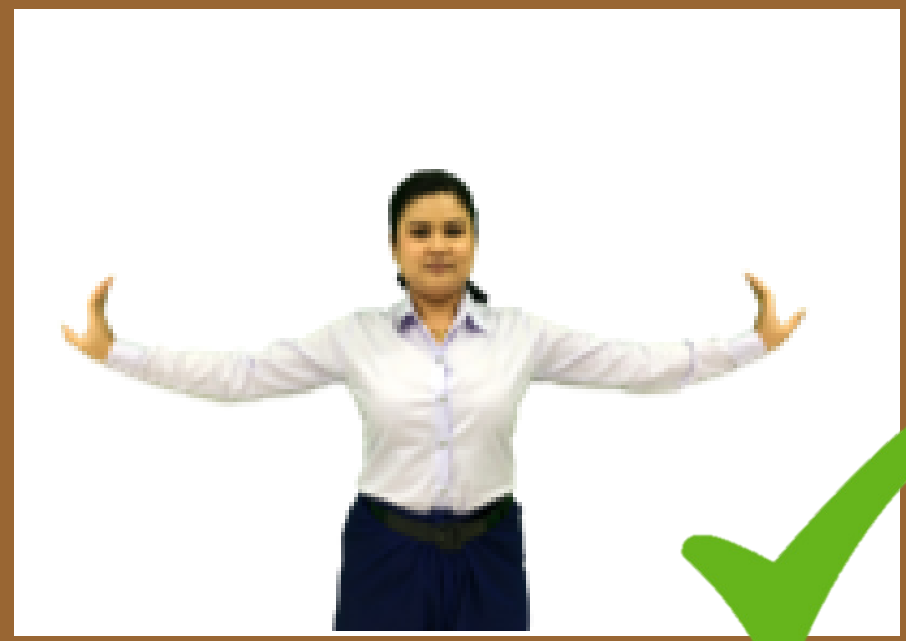
จับล้อแก้ว

วงบน

วงกลาง

วงล่าง

นาฏยศัพท์ ส่วนมือ

๑. หยิบจีบ

๓. ม้วนมือ

๒. สอดจีบ

๔. ปาดมือ

ทบทวนการปฏิบัติ

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

๑. ประสมเท้าเหลื่อม	๔. ก้าวเท้าหน้า
๒. ประเท้า	๕. กระทุ้งเท้า
๓. ยกเท้า	๖. กระดกเท้า

ประสมเท้าเหลื่อม

กิริยาการเคลื่อนไหวเท้า โดยเริ่มจากการยืน
ให้เท้าสองข้างเสมอกัน แล้วเลื่อนเท้าข้างใดข้างหนึ่ง
ไปข้างหน้าเล็กน้อยเชิดปลายเท้าขึ้น ถ่ายน้ำหนัก
มาอยู่ข้างเท้าหลัง

ประเท้า

สืบเนื่องจากการจรดเท้า โดยยกจุมกเท้าขึ้น
ใช้ส้นเท้าวางกับพื้นย่อเข่าลงพร้อมทั้งแตะจุมก
เท้าลงกับพื้นแล้วยกเท้าขึ้น

ยกเท้า

การยกเท้าขึ้นไว้ข้างหน้า เชิดปลายเท้าให้ตึง
หักข้อเท้าเข้าหาลำขา ตัวพระกันเข่าออกไปข้าง ๆ
ส่วนสูงระดับเข่าข้างที่ยืน ตัวนางไม่ต้องกันเข่า
ส่วนสูงอยู่ต่ำกว่าเข่าข้างที่ยืน ชักส้นเท้าและเชิด
ปลายนิ้ว

ก้าวเท้าหน้า

การวางฝ่าเท้าลงบนพื้นข้างหน้า โดยวางส้นเท้า
ลงก่อน ตัวพระจะก้าวเฉียงไปข้าง ๆ ตัวเล็กน้อย
เฉียงปลายเท้าไปทางนิ้วก้อยกันเข่าเบะให้ได้เหลื่อม
ส่วนตัวนางวางเท้าลงข้างหน้า ไม่ต้องกันเข่า
ปลายเท้าเฉียงไปทางนิ้วก้อยเล็กน้อย

กระทุ้งเท้า

วางเท้าไว้ข้างหลังด้วยจมูกเท้า
แล้วใช้จมูกเท้ากระทุ้งลงกับพื้น

กระดกเท้า

กระทุ้งเท้าแล้วถีบเข้าไปข้างหลังมาก ๆ
ให้เข้าทั้งสองข้างแยกห่างจากกัน ให้ส้นเท้า
ชิดกันมากที่สุด หักปลายเท้าลง ย่อเข้าที่ยืน
ตัวพระต้องกันเข้าด้วย

สาธิตการปฏิบัติ

ขั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มหรือ
จับคู่ ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์
ส่วนเท้า

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางช่วยแนะนำ
การฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์ของ
นักเรียน

สรุป
การเรียนรู้สำหรับวันนี้

กระดกเท้า

ยกเท้า

ประสมเท้าเหลื่อม

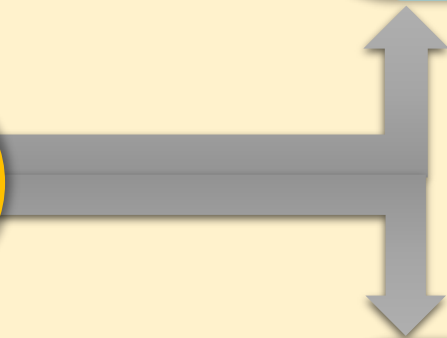

สรุปบทเรียน

นาฏยศัพท์

นาฏยศัพท์ ส่วนมือ

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

บทเรียนในครั้งต่อไป

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

